

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Szerző: *Radnóti Edit*

Cím:

Forrás:

Tizenyolc ház lakói

Személy

tanácsot adnak a jövő építkezéseihez

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

*Népszava
1959. V. 30.*

728

"1959"

— Városi házak — kiáltja be a villamoskalauz az 52-esen, amikor elhagyjuk az Ecséri utat. Igaz, megjegyzése kissé pontatlan, mert a régi városi házak már nem is látszanak ennél a megállónál.

Elfedik a kilátást az Üllői úti lakótelep új házat. Napfény felé forduló, halvány-sárga színű háztömb.

A telepnek a Száva utca felőli oldalán van csak rendes út, s a házak körül apróköves sétány. A déli oldalon még a 44-es Építőipari Vállalat munkásaié a terep. Újabb házakat húznak fel, sőt néhány földszintes üzletházat is.

Az Üllői úti lakótelep a mi egyik büszkeségünk. Nemcsak azért, mert ahol lakáshiány van, minden új ház, háztömb és lakónegyed eredmény. Hanem különös öröm azért is, mert ez az új városrész az egykori közismert Mária Valéria-teleppel, a régi rendszer leg hírhedtebb nyomortanyájával szemben épült.

Üzletek kellenének

Ha az új lakótelepet a régi Valériával hasonlítjuk össze — ami kézenfekvő, hiszen a szomszédságában épült — és lakói is zömében onnan költöztek át, nem találunk szavakat a különbség érzékeltetésére. De inkább beszéljünk az új telepről.

Tizenyolc ház, egyenként 48 lakással. A már elkészült há-

zakban több mint 2500 ember él. Sok minden következik ebből a jelentős számból. Például az, hogy ennyi embert nap nap után el kell látni élelmiszerral, zöldséggel, hússal.

Hol vásárolhatnak a 18 ház asszonyai? A közeli, úgynevezett városi házak KÖZERT-jében nem, mert az amúgy is túlterhelt. Az Ecséri út sarkán levő KÖZERT szintén nem alkalmas az új telep ellátására, mert itt hasonlóan nagy a forgalom.

A háziasszonyok tehát felülnek a villamosra és öt megállóval odébb leszállnak a kispesti Kossuth téren. Márcsak azért is ezt a távoli vásárlási lehetőséget választják, mert itt útba ejthetik a piacot is, ami szintén nincs a lakótelep közelében.

Egy új lakótelep üzletházak nélkül? A méltatlankodóknak részben igazuk is van. Most épül ugyan az üzletházak sora és szeptemberre lesz: KÖZERT, zöldségbolt, húsbolt és fodrászüzlet, de mindezek csak az ősszel nyílnak meg, a lakó-

telep befejezésével egyidőben. Miért így későn?

A válasz erre a jogos kérdésre nem is olyan egyszerű. Hibáztathatnánk a X. kerületi tanácsot. De a tanács, a városrész majdani gazdája, pillanatnyilag nem oka semminek. Ugyanis — ez esetben és általában is — a fővárosi tanács

a beruházó, ő irányítja az építkezést, a kivitelező pedig a 44-es Építőipari Vállalat. És az illetékes tanács csak a

»kulcs átadásakor« kapja meg a lakónegyedet. Az építkezés és az egész lakáselosztás mindaddig nem tartozik rá, amíg a fővárosi tanács nem bizza meg a házak igénybevételével, gondozásával. Magyarán szólva, az illetékes kerületi tanácsnak — itt sem és másutt sem — nincs beleszólási joga az építkezés ütemébe és az építkezéssel kapcsolatos egyéb problémákba.

Ami gazdaságosabb és korszerűbb

A telepnek nincs megfelelő közvilágítása sem. Tavaly őszig volt, de csak ideiglenesen. Az Elektromos Művek és a fővárosi tanács ugyanis még nem döntötte el, hogy ostromnyél-lámpával, középen elhelyezett világító testekkel, vagy ovális búrákkal világítsák-e meg az új telepet. Ilyen esztétikai problémák következménye, hogy az itt lakók esztétikán kívül botorkálnak hazafelé.

A 18 ház lakói elmondtak néhány más természetű problémát is. Érdemes megemlíteni ezeket is, hiszen nálunk a lakásépítkezés szüntelenül növekszik és az észrevételek feltétlenül hasznosíthatók.

A házak — a kor ízlését követve — lapostetejűek, tehát

nincs padlásuk. A mosókonyhák és a szárítóhelyiségek a pincében vannak. A felszerelésük azonban, sajnos, elavult: beépített üstök, fa-dézsák, fával és szénrel fűthető üstházak. És a szárítókat is hasonlóképpen kályhával fűtik az asszonyok. A háziasszonyok többsége ezért a konyhában mos és ugyanott, vagy az erkélyeken tereget.

A korszerűtlenségtől és a szépséghibáktól eltekintve, mindebből az következik, hogy a gáz és a gőz idő előtt »megegyzi« a falakat. Szakemberek kiszámították azóta, hogy az ilyen mosókonyha felszerelése árán két-két mosógépet vehettek volna. Az észszerűség mellett ezzel az asszonyok erejét is kímélnék és egész életmódjukban fokozottan az új, a modern felé fordítanák figyelmüket.

Érdemes figyelembe venni!

Az említett hibák olyan természetűek, amelyeknek egy része feltétlenül megszűnik, ha a lakótelep építése tényleg befejeződik ez év szeptemberében. Akkor már lesznek üz-

letek, lesz közvilágítás és lépcsőházi világítás is. Am nagyon hasznos lenne, ha a 44-es Építőipari Vállalat a soron levő, más építkezéseknél figyelembe venné ezeket az észrevételeket, a fővárosi tanács — mint beruházó — pedig nem engedné figyelmen kívül hagyni.

A lakókon kívül értékes tanácsot adhatna a házak majdani tulajdonosa: a X. kerületi Házkezelő Igazgatóság is. A hétköznapi panaszaival ugyanis mindig a házkezelőséghez fordulnak a lakók. Így a tervezők már a következő lakótelepek terveinek első ceruzavonásához is segítséget kaphatnának tőlük. Ez annál inkább helyes volna, mert a ház tulajdonosának tudnia kell, milyen lesz a lakótelep, amelyet kezel, hogy karbantartására miként rendezkedjenek be.

Radnóti Edit